

Seks zit tussen de oren

'Is er plaats voor erotische fantasie op de Eroticabeurs?', kopte een krant. 'Gefluisterd in je oor heeft het iets intiem fysieks', zegt Antwerps stadsdichter Lotte Dodion. 'Iemand komt achter je staan, trekt je een blinddoek aan en fluistert: gebruik je fantasie'. Het is een erotisch spel van proeven en beleven.

'Je hebt mooie oren', zegt een man met een oorstrelend stemgeluid. Is er iets moois aan een oor? Het oorleletje, daar is het hem om te doen, de vorm en hoe het je hoofd siert. Een tong verkent langzaam de inhoud van je oorschelp en penetreert dieper. Niets verzet zich, je laat betijen. Een onooglijk stukje vlees prikkelt de ander op zijn ontdekkingstocht en stuurt zijn 'lijdend voorwerp' richting extase.

Waarom ontwikkelt de ene een voetenfetisj en valt een ander op leer, dun en blond of op billen? Alles valt te herleiden tot vroegere ervaringen die in onze hersenen zijn opgeslagen.

De Canadese neurowetenschapper Jim Pfaus beschrijft de hersenen als onze belangrijkste erogene zone: 'Genitaliën zijn zintuiglijke organen die prikkels doorsturen naar de hersenen. Het brein interpreteert of de sensaties prettig zijn of niet.' Pfaus gebruikte ratten voor zijn fysiologie van het seksueel verlangen. En wat blijkt: hij noteerde exact dezelfde seksuele hersenprocessen als bij mensen. 'Een van onze ratten die we seksueel actief hadden gehouden, genoot ervan tot op de dag dat hij doodging. Hij was al een oude man, maar deed het nog drie keer in een half uur. Door gedurende je leven frequente, stimulerende en bevredigende seks te hebben, stel je het brein zo in dat het ook later in het leven seks wil en verwacht'. Hersenen

onderzoek toont met andere woorden aan dat bewuste en onbewuste ervaringen onze latere voorkeuren bepalen. Het brein is dus ons belangrijkste seksorgaan.

Als dat niet veelbelovend is voor onze mensensoort. Het blijkt ook trouwens uit de dagelijkse praktijk dat senioren die seksueel actief blijven, dit ook blijven tot ze er het hoofd bij neerleggen. Ze beoefenen niet meer de wilde standjes uit de *Kamasutra*, o wee hun botten, maar niettemin blijft de wens naar nabijheid, intimiteit, het strelen en knuffelen en lepeltje-lepeltje slapen een belangrijk deel in het dagelijks leven.

Het zit dus werkelijk tussen onze oren, maar er is meer hangende. Doorheen alle culturen zijn we getooid met ringen, piercings of andere objecten. Het oor dat aantrekt en uitdaagt, of afschuw uitlokt. Het oor om te aanbidden of het oor dat pijn gaat symboliseren. We kennen allemaal Vincent Van Gogh die zijn oor afsneed in een vlaag van waanzin, nadat hij het moeilijk had met Gauguin. Hij wikkelde zijn bloedend oor in een papertje en schonk het aan een prostituee. Of Mike Tyson, die de meest memorabele oorbeet uit de geschiedenis op zijn palmares schreef: op 28 juni 1997 greep hij in een tumultueus kamp Evander Holyfield vast en hapte een stuk uit zijn oor. Holyfield sprong als een gewond dier in het rond, terwijl Tyson triomfantelijk zijn trofee tegen de grond spuwde. En dan spreken we nog niet over hoe tinnitus zich installeert om je het leven zuur te maken met ruis en storing.

Het oor en de beleving ervan, wordt door veel kunstenaars geassocieerd met intimiteit en communicatie. De Schotse Susan Philipsz nodigt met

Sofie Muller, *Attrack & Repel*, 2024, 20 x 7 x 2 cm. Hars met magneet, gepatineerd met rook. Medische schaar © Sofie Muller

haar installatie *Lowlands* de luisteraar uit om zich via haar stem te verbinden met een afwezige, waardoor het oor de sleutel wordt tot het voelen van intimiteit in een lege ruimte.

Sofie Muller uit Gent zinspeelt met *Attrack & repel* op de verpletterende impact van de geglobaliseerde schoonheidsindustrie en de invloed van technische vooruitgang op ons lichaam. Het oor bevat een magneet waartoe een medisch schaarje wordt aangehouden. Het trekt aan en stoot af. Een juweel én een medische ingreep: hoeveel 'pas je aan' en hoeveel blijft er over van jouw feitelijke zelf?

Sybille Vanweehaeghe

Moraalwetenschapper, seksuoloog en relatietherapeut. Meer info op dagsybille.be